

Zagadnienia do egzaminu licencjackiego w roku akademickim 2024/2025 Sinologia studia licencjackie:

Do egzaminu licencjackiego student wybiera jeden z poniższych zakresów tematycznych i jedno zagadnienie z zakresu.

ZAKRESY TEMATYCZNE I ZAGADNIENIA:

I. Historia Chin

1. Znaczenie okresu dynastii Han (206 p.n.e. – 220 n.e.) w dziejach cywilizacji chińskiej.
2. Relacje Chin ze światem zewnętrznym w czasach dynastii Tang (618 – 907) i Song (960 – 1279).
3. Charakterystyka rządów cesarza Yongle z dynastii Ming (1402 – 1424).
4. Ekspansja Cesarstwa Qingów w XVII i XVIII w.
5. Sytuacja wewnętrzna Cesarstwa Qingów w XIX w. (do 1912 r.)
6. Chińska wojna domowa (1927 – 1949).
7. Agresja japońska i wojna oporu (1931 – 1945).
8. Kampanie polityczne epoki maoistowskiej (1949 – 1976).

Literatura:

1. Ch'ü T'ung-tsu [Qu Tongzu 瞿同祖], *The Law and Society in Traditional China*, tłum. Ch'ü T'ung-tsu, Paris 1965.
2. Crossley P. K., *The Wobbling Pivot, China Since 1800: an Interpretive History*, Chichester 2010.
3. Mitter R., *Chiny nowoczesne. Krótkie wprowadzenie*, tłum. Kowalski B., Łódź 2021.
4. Spence J., *The Search for the Modern China*, wyd. 3, London – New York 2013.
5. *The Cambridge History of China*, pod red. Fairbank J. K., Twitchett D., t. 1-3, 5-8, Cambridge 1979-2019.
6. *The Cambridge History of Ancient China: From the Origins of Civilization to 221 BC*, pod red. K. Loewe, E. L. Shaughnessy, Cambridge 1999.

II. Religie i filozofie

1. Księga Przemian (*Yijing*) – podstawowe fakty i znaczenie.
2. Szkoła praw (*fajia*) – główne założenia i znaczenie dla formowania ideologii państwowej.
3. Konfucjańska koncepcja porządku społecznego i politycznego.
4. Taoizm (*daoja*) – główne nurty i ich założenia.
5. Dzieje buddyzmu w Chinach.
6. Ruchy millenarystyczne i tajne sekty w dziejach cywilizacji chińskiej.
7. Chrześcijaństwo w Chinach: historia i współczesność.
8. Polityka religijna Chińskiej Republiki Ludowej.

Literatura:

1. Esherick J., *The Origins of the Boxer Uprising*, Berkeley 1987.
2. Gethin R., *Podstawy buddyzmu*, Kraków 2010.
3. Liu Jee Loo [Liu Jilu 劉紀璐], *Wprowadzenie do filozofii chińskiej. Od myśli starożytnej do chińskiego buddyzmu*, Kraków 2006.
4. Overmyer D. L., *Folk Buddhist religion: dissenting sects in late traditional China*, Cambridge, Mass. 1976.
5. Schwartz B. I., *Starożytna myśl chińska*, tłum. M. Komorowska, Kraków 2009.
6. Spence J., *God's Chinese Son: the Taiping Heavenly Kingdom of Hong Xiuquan*, New York 1996.
7. Yao Xinzong [姚新中], *Konfucjanizm. Wprowadzenie*, Kraków 2009.

III. Sztuka chińska

1. Nefryt i jadeit w sztuce chińskiej
2. Kolekcjonerstwo w Chinach
3. Erudyci (*Wenren*) i ich rola w kształtowaniu i odbiorze sztuki
4. Architektura chińska – zasady planowania przestrzeni
5. Porcelana/ceramika wybranego okresu historycznego
6. Rzemiosło artystyczne wybranego okresu historycznego
7. Kaligrafia chińska a malarstwo
8. Sztuka chińska w zbiorach polskich

Literatura:

1. Mario Prodan, *Sztuka chińska. Wprowadzenie* (tł. M.J. Künstler), PWN, 1975.
2. Pál Miklós, *Malarstwo chińskie. Wstęp do ikonografii malarstwa chińskiego* (tł. M.J. Künstler), WAI, 1987.
3. Mieczysław Jerzy Künstler, *Sztuka chińska*, WP, 1991.
4. Laurence Sickman, Alexander Soper, *Sztuka i architektura w Chinach* (tł. M.J. Künstler), PWN, 1984.
5. Bogna Łakomska, *Kolekcjonerstwo w Chinach do XII wieku n.e.*, Wydawnictwo TAKO, 2015.
6. Marcin Jacoby, *Powtórzenie i falsyfikat w malarstwie chińskim*, Wydawnictwo TRIO, 2009.
7. Amelia Macioszek, *Nefryt, seladony chińskie i ich naśladownictwa w innych częściach świata*, praca magisterska, 2008; dostęp: https://www.academia.edu/46821236/Nefryt_seladony_chińskie_i_ich_naśladownictwa_w_innych_częściach_świata_Nephrite_Chinese_Celadons_and_their_Imitations_in_Other_Parts_of_the_World
8. Zbiory cyfrowe muzeów polskich:
 - a) Muzeum Narodowe w Warszawie: <https://cyfrowe.mnw.art.pl/pl/strona-glowna>
 - b) Muzeum Narodowe we Wrocławiu: <https://muzeumcyfrowe.mnwr.pl/>
 - c) Muzeum Narodowe w Krakowie: <https://zbiory.mnk.pl/pl/strona-glowna>

IV. Literatura chińska

1. Kronikarstwo chińskie – najważniejsze dzieła oraz ich wpływ na rozwój gatunku.
2. „Kanon Pieśni” (*Shijing*) – podstawowe fakty i znaczenie w dziejach literatury chińskiej.
3. Charakterystyka poezji okresu panowania dynastii Tang (618 - 907) oraz Song (960 - 1279).
4. Klasyczne powieści chińskie – podstawowe fakty i przyczyny szczególnego statusu w kanonie literatury chińskiej.
5. Ruch Nowej Kultury – znaczenie dla rozwoju literatury chińskiej w XX w.
6. Twórczość Lin Yutanga (林語堂).
7. Charakterystyka głównych nurtów w twórczości Yu Hua.
8. Eileen Chang (Zhang Ailing) – sylwetka i twórczość.

Literatura:

1. *Encyclopedia of Modern China*, pod red. Pong D. [Pang Baiteng 龐百騰], Detroit 2009.
2. Kasarekto L., *Kamień w lustrze. Antologia literatury chińskiej XX i XXI wieku*, Warszawa 2019.
3. Kasarekto L., *Totemy życia... Chińska literatura poszukiwania korzeni*, Warszawa 2000.
4. Wilkinson E. P., *Chinese history: A New Manual*, Cambridge, Mass. – London 2013.

V. Kultura Chin dawnych i współczesnych

1. Opera kunqu – cechy szczególne i jej znaczenie.
2. Opera pekińska – cechy szczególne i jej znaczenie.
3. Charakterystyka chińskiej kultury muzycznej w okresie pryncesarskim i cesarskim.
4. Wpływ świata zewnętrznego na rozwój kultury chińskiej – omówienie wybranych przypadków.
5. Chińska kinematografia do 1949 r. – omówienie kluczowych zagadnień i najważniejszych produkcji.
6. „Piąta generacja” kina chińskiego. Omówienie twórczości najważniejszych przedstawicieli.
7. Ewolucja polityki Chińskiej Republiki Ludowej w obszarze kultury (1949 – 2012).
8. Czołowi „ambasadorzy” kultury chińskiej we współczesnym świecie.

Literatura:

1. *East Asian Cinema and Cultural Heritage: From China, Hong Kong, Taiwan to Japan and South Korea*, pod red. Yau Shuk-ting, Kinnia [Qiu Shuting 邱淑婷], New York 2011.
2. *Encyclopedia of Modern China*, pod red. Pong D. [Pang Baiteng 龐百騰], Detroit 2009.
3. Steiner M., *Chiński teatr xiqu: interpretacja antropologiczna*, Wrocław 2013.
4. Wróblewska V., *Z zagadnień kultury popularnej*, Warszawa 2007.

VI. Mitologia Chin

1. Cechy szczególne chińskich stworzeń mitycznych – analiza wybranych przypadków.
2. Demony w mitologii chińskiej.
3. „Kanon Gór i Mór” (*Shanhaijing*) – cechy szczególne i znaczenie.

4. Chińskie mity kosmogoniczne.
5. Ośmiu Nieśmiertelnych – charakterystyka i znaczenie w mitologii chińskiej.
6. Wpływ buddyzmu na mitologię chińską.
7. Sun Wukong – charakterystyka postaci.
8. Motywy mityczne w architekturze i sztuce chińskiej – wybrane przykłady.

Literatura:

1. Campbell J., *Bohater o tysiącu twarzy*, Poznań 1997.
2. Eberhard W., *Symbole chińskie. Słownik*, Kraków 2007.
3. Eliade M., *Aspekty mitu*, tłum. Mrówczyński P., Warszawa 1998.
4. Künstler M. J., *Mitologia Chińska*, wyd. 1-4, Warszawa 1981-2006.
5. Wu Cheng'en, *Journey to the West*, tłum. A. C. Yu, Chicago 2012.

VII. Zagadnienia społeczno-polityczne Chin współczesnych

1. Polityka demograficzna i rodzinna w Chinach – główne założenia i długofalowe konsekwencje.
2. Sytuacja mniejszości etnicznych we współczesnych Chinach.
3. Kobieta we współczesnym społeczeństwie chińskim.
4. Chiński system sądowniczy i kara śmierci.
5. Specyfika systemu edukacji we współczesnych Chinach.
6. Inwestycje i obecność firm chińskich w Europie – szanse i zagrożenia.
7. Największe wyzwania i problemy strukturalne Chin współczesnych.
8. Obecny system władzy Komunistycznej Partii Chin.

Literatura:

1. *Azjatycki model polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Wybrane aspekty w świetle standardów i doświadczeń Unii Europejskiej*, pod red. pod red. Świstak M., Tkaczyński J. W., Kraków 2019.
2. Bogusz M., Jakubowski J., *Komunistyczna Partia Chin i jej państwo: konserwatywny zwrot Xi Jinpinga*, Warszawa 2019.
3. Brona A., Mierzejewski D., Nawrotkiewicz J., *Komunistyczna Partia Chin w roku XX Zjazdu. Raport*, Łódź 2022.
4. Crossley P. K., *The Wobbling Pivot, China Since 1800: an Interpretive History*, Chichester 2010 (wybrane rozdziały).
5. Chan Chak Kwan [Chen Zequn 陳澤群], Ngok King Lun [Yue Jinglun 岳經綸], Philips D., *Polityka społeczna w Chinach. Rozwój a dobrostan*, Bradbury N., Karwacka J., Warszawa 2012.
6. *Chińska polityka zagraniczna i jej uwarunkowania*, pod red. Marszałek-Kawa J., wyd. 2, Toruń 2010.
7. *Chiny: rozwój społeczeństwa i państwa na przełomie XX i XXI wieku*, pod red. Gawlikowski K., Tomala K., Warszawa 2002.
8. *Kulturowe i edukacyjne problemy rozwoju współczesnej Azji*, pod red. Marszałek-Kawa J., Węglowska J., Toruń 2012.

Pozycje książkowe w języku angielskim można przeczytać w dostępie otwartym (po uprzednim utworzeniu darmowego konta) na stronie: <https://archive.org/>